

Шановні колеги!

Запрошуємо Вас взяти участь у II Всеукраїнській науково-практичній конференції
«Лихолобовські читання»

яка відбудеться **4 листопада 2017 р.**

на історичному факультеті Донецького національного університету імені Василя Стуса
(м. Вінниця)

До участі у конференції запрошуюються науковці, викладачі ВНЗ, аспіранти та студенти.

Напрямки роботи конференції

1. Видатні дослідники історії Донеччини та Луганщини.
2. Урбанізаційні процеси в Україні.
3. Українська промисловість в умовах радянської модернізації.
4. Повсякденне життя у промислових регіонах.
5. Політичні репресії як прояв тоталітарного режиму.
6. Регіональна історія як складова історичної науки.
7. Релігія в історії України.

Мови конференції: українська, англійська, російська.

Умови проведення конференції

Конференція відбудеться в корпусі історичного факультету, що розташований за адресою: м. Вінниця, вул. Грушевського, 2.

Організаційний внесок за участь у конференції становить 350 грн. Він включає публікацію матеріалів у науковому збірнику та витрати на організацію конференції. У випадку заочної участі у конференції, вартість публікації становить 300 грн. Кошти перераховувати на картку Приватбанку № 5168 7572 8496 3818 на ім'я Остапчук Олени Геннадіївни.

Публікація матеріалів

За матеріалами конференції буде видано збірник статей «Нові сторінки історії Донбасу» – журнал для публікацій наукових і практичних результатів і досліджень у галузі історичних наук і внесений до переліку фахових видань України (наказ Міністерства освіти і науки України 11.07.2016 № 820). Видання включено до міжнародної спеціалізованої наукометричної бази даних Index Copernicus International, а також представлено у Googl Scholar.

Вимоги до матеріалів – наведені у додатку Додаток 2.

Прийом матеріалів та заявок – до **25 жовтня 2017 р.**

З питань конференції та публікації статей звертатися до Ксенії Володимирівни Кузіної.
Контактні телефони: 097-638-05-69, 063-525-72-94.

E-mail: conferencehistory2016@gmail.com

Адреса оргкомітету: історичний факультет, Грушевського, 2. м. Вінниця.

Проїзд та проживання за рахунок відряджуючої сторони.

ДОДАТОК 1

1.ЗАЯВКА на участь у конференції:
(подається окремим файлом)

1. <i>Ім'я, по-батькові, прізвище,</i>	
2. <i>Науковий ступінь, вчене звання</i>	
3. <i>Назва статті</i>	
4. <i>Місце роботи, посада</i> <i>(вказується за наявності)</i>	
5. <i>Службова адреса</i> <i>(для запрошень, листів)</i>	
6. <i>Контакти (телефон, e-mail)</i>	
7. <i>Форма участі (очна, заочна)</i>	

ДОДАТОК 2

Вимоги до матеріалів:

До друку приймаються раніше не опубліковані наукові праці.

На початку статті вказується **індекс УДК** (у лівому куті аркуша). На наступному рядку – **НАЗВА СТАТТІ** (великими літерами напівжирним шрифтом). Нижче по центру друкується **Ім'я та Прізвище автора** (напівжирним шрифтом), під ним – *місце роботи або навчання автора* (курсивом у дужках).

Спочатку подається розгорнутий опис статті (**анотація**) трьома мовами – українською, англійською та російською. Загальна кількість знаків з пробілами для кожної анотації – 2000 – 2500. Структура анотації: актуальність, мета, завдання, висновки. Після опису – **ключові слова**. У англійській та російськомовній анотаціях зазначається назва статті, ім'я та прізвище автора, місце роботи / навчання відповідною мовою.

По тексті **посилання** на використану літературу та джерела робляться у квадратних дужках [ ]. **Примітки** слід виносити в кінець тексту, нумерацію проставляти за порядком згадування у тексті. Бібліографія оформлюється за стандартом: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Після приміток подається **транслітерований латиницею з англійським варіантом список** назв джерел і літератури, використаних автором, у порядку згадування у тексті. Транслітерація здійснюється залежно від мови оригіналу. Для транслітерації українського тексту слід застосовувати Постанову Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55 (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF>), сайт Онлайн транслітерації <http://ukrlit.org/transliterationsia>. Для транслітерації російського тексту – систему Департаменту США (http://shub123.ucoz.ru/Sistema_transliterazii.html).

Таблиці, рисунки та графіки слід розташовувати відповідно до тексту, дотримуючись параметрів берегів. **Фотографії** надсилаються разом із текстом статті окремими файлами.

Технічні вимоги: Шрифт Times New Roman-14, інтервал – 1. Параметри берегів сторінки: верхній – 2,5 см, нижній – 2,5 см, лівий – 2,5 см, правий – 2,5 см.

Обсяг статті не повинен перевищувати 15 сторінок.

Статті, автори яких не мають наукового ступеня, супроводжуються рецензією кандидата, доктора наук за фахом публікації або витягом із протоколу засідання кафедри (відділу) про рекомендацію статті до друку. Рецензія або витяг з протоколу подається у сканованому вигляді електронною поштою.

Матеріали та заявка на участь у конференції приймаються на e-mail: conferencehistory2016@gmail.com

Оргкомітет залишає за собою право на відбір матеріалів для друкування у збірнику за результатами конференції. Автори статей висловлюють свою особисту точку зору, що не обов'язково збігається з поглядами членів редколегії, і несуть відповідальність за достовірність наведених фактів та відомостей.

Матеріали, які не відповідають вимогам, розглядатися не будуть. Відхилені рукописи не повертаються і не рецензуються.

ЗРАЗОК

УДК 93:37.018.32(477.6) «192»

СТВОРЕННЯ МЕРЕЖІ ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ «ФІЗИЧНО ТА МОРАЛЬНО-ДЕФЕКТИВНИХ ДІТЕЙ» В ДОНЕЦЬКІЙ ГУБЕРНІЇ НА ПОЧАТКУ 1920-х рр.

Ганна Волошинова

(Донецький національний університет імені Василя Стуса)

Останнім часом об'єктом пильної уваги з боку істориків є соціальні процеси, які відбувалися в нашій країні в 1920-ті роки. Такий інтерес не випадковий, оскільки сьогодні в нашій державі складається аналогічна ситуація - на вулиці опинилося більше 160 тисяч дітей у віці 8 - 16 років, які мають потребу у турботі держави або в приймальних батьках. За роки радянської влади накопичений значний досвід ліквідації дитячої безпритульності, бездоглядності і пов'язаних з нею форм девіантної поведінки, який, поза сумнівом, може бути корисним і цікавими в сучасній Україні.

У статті розглядається одна з форм ліквідації зазначеної соціальної проблеми – створення мережі установ для фізично і морально-дефективних дітей в Донецькій губернії спочатку 1920-х рр. У роботі на основі архівних джерел досліджено причини створення мережі установ, виявлено її типи, проаналізовано характерні особливості виховної і освітньої системи цих закладів. Автор розкриває поняття «дефективні діти», аналізує перші законодавчі документи радянської влади, спрямовані на їх перевиховання. Особлива увага звертається на становлення і функціонування закладів для дефективних дітей на території Донецької губернії у вказаний період. Автором простежується кількісний склад вихованців і педагогічного персоналу, розглядається особливості виховної системи, а саме: розпорядок дня, робота в гуртках, майстернях, самоврядування і самообслуговування, виділено характерні особливості роботи Комісії у справах неповнолітніх в регіоні. Результатом проведеного дослідження є визначення рівня задоволення цими установами потреб суспільства, з'ясування ролі радянської держави в питанні соціалізації фізично і морально-дефективних дітей на перших етапах свого становлення.

Ключові слова: «дефективні діти», безпритульність, бездоглядність, правопорушення, дитячий будинок, реформаторій, колектор.

**THE ESTABLISHMENT OF THE NETWORK OF INSTITUTIONS FOR
«PHYSICALLY HANDICAPPED AND MORALLY DEFECTIVE» CHILDREN IN
DONETSK GUBERNIYA AT THE BEGINNING OF 1920s**

Anna Voloshinova
(*Vasyl' Stus Donetsk National University*)

The article is dedicated to one of the methods of fighting with child homelessness, namely the establishment of the network of institutions for physically handicapped and morally defective children of Donetsk guberniya in 1920s. Based on the findings of the work with archival sources, the article gives consideration to reasons for the establishment of the network of institutions and their types. Besides, the article analyses the peculiarities of the educational and educative system of these institutions. An author exposes a concept “Defective children”, analyses the first legislative documents of soviet power, sent to their education.

The study is based on critical analysis of the sources of Donetsk Oblast State Archive, namely regulatory acts, record keeping documents of local authorities, papers of the Communist Party of the Soviet Union (bolsheviks) and its local branches. Consequently, the content and types of the source range is quite revealing and varied, which gives the opportunity to conduct an objective research of the issue. It begins with a short historiographical review of the problem being analyzed, at the end of which an author comes to the conclusion about the actuality of the topic of the research.

The result of the conducted study is the determination of the role of mentioned institutions in satisfaction of the society needs, the identification of the function of the Soviet state in regards to the socialization of physically handicapped and morally defective children on the first stages of their personal formation. The special attention applies on becoming and functioning of establishments for defective children on territory of the Donetsk province in an indicated period. An author is trace quantitative composition of pupils and pedagogical personnel, examined to the feature of the educator system, namely: the daily routine, workshops, selfgovernment and self-service, the characteristic features of work of Commission are distinguished in matters of minor in a region.

The study of this issue reveals new pages of history of the Soviet authorities fight with juvenile delinquency spread among homeless children of Donbas at the beginning of 1920s.

The development of this subject has a practical value for public institutions efforts in solving the issue of children’s homelessness and delinquency in modern times. The thing is that currently our country is incapable of fully liquidating the mentioned social problems.

Keywords: «defective children», homelessness, child neglect, delinquency, orphanage, reformatory, collector.

СОЗДАНИЕ СЕТИ ДЕТСКИХ УЧРЕЖДЕНИЙ ДЛЯ «ФИЗИЧЕСКИ И МОРАЛЬНЫЕ-ДЕФЕКТИВНЫХ ДЕТЕЙ» В ДОНЕЦКОЙ ГУБЕРНИИ В НАЧАЛЕ 1920-х гг.

Анна Волошинова
(*Донецкий национальный университет имени Василя Стуса*)

В последнее время объектом пристального внимания со стороны историков являются социальные процессы, которые происходили в нашей стране в 1920-е годы. Такой интерес не случаен, поскольку сегодня в нашем государстве складывается аналогичная ситуация – на улице оказалось более 160 000 детей в возрасте 8–16 лет, нуждающиеся в заботе государства или в приемных родителях. За годы советской власти накоплен значительный опыт ликвидации детской беспризорности, безнадзорности и связанных с ней форм девиантного поведения, который, несомненно, может быть полезным и интересными в современной Украине.

В статье рассматривается одна из форм ликвидации указанной социальной проблемы - создание сети учреждений для «физически и морально дефективных детей» в

Донецкой губернии сначала 1920-х гг. В работе на основе архивных источников исследованы причины создания сети учреждений, выявлены ее типы, проанализированы характерные особенности воспитательной и образовательной системы этих учреждений. Автор раскрывает понятие «дефективные дети», анализирует первые законодательные документы советской власти, направленные на их перевоспитание. Особое внимание обращается на становление и функционирование учреждений для дефективных детей на территории Донецкой губернии в указанный период. Автором прослеживается количественный состав воспитанников и педагогического персонала, рассматриваются особенности воспитательной системы, а именно: распорядок дня, работа в кружках, мастерских, самоуправления и самообслуживания, выделены характерные особенности работы Комиссии по делам несовершеннолетних в регионе. Результатом проведенного исследования является определение уровня удовлетворения этими учреждениями потребностей общества, выяснение роли советского государства в вопросе социализации физически и морально дефективных детей на первых этапах своего становления.

Ключевые слова: «дефективные дети», беспризорность, безнадзорность, правонарушения, детский дом, реформаторий, коллектор.

Примітки:

1. Рольф М. Советский массовый праздник / М. Рольф. – М.: РОСПЭН, 2009. – С. 43.
2. Там само. – С. 89.

References:

1. Rolf M. Sovetskiy massoviy prazdnik [*Soviet Mass Festivals*], M.: ROSPEN, 2009, 439 s.
2. Ibid. – С. 89.